

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	1 frt	Egészévre	4 frt
Fél évre	2 „	Egyes szám ára	10 kr

Felelős szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrosény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számítottak.

Iparosaink érdekében.

II.

Hunyadvármegye délkeleti zugában a Zsilvölgyében üzött kőszénbányászat az a nagy iparvállalat, melynek föllendülésétől függ kisiparosaink létérdeke, mondhatni; az egész Zsilvölgy exisztenciája.

Az aradi kereskedelmi és iparkamarának 1898-ik évről kiadott jelentése alapján kőszénbányászatunkra vonatkozólag jelezük, hogy a Zsilvölgyében üzött kőszénbányászatnak tavaly némi föllendülést kölcsönzött az a körülmény, hogy a spanyol-amerikai háború következtében az angol szén más irányba terelődött s a romániai államvasutak, melyek angol szenet használnak, kénytelenek voltak szükségletük egy részét Petrosényből fedezni. A Romániába való kivitelre, a hol pedig a magyar szénnek szép piacot lehetne biztosítani, nagyon hátrányosan hat az a körülmény,

hogy szenünk vagy Predealon, vagy Ver-eiorován át kerülhet csak Romániába s így egyik irányban 412, a másik irányban 330 kilométert kell csak a román határig megfutnia, a mi természetesen a szenet drágítja és kizárja annak lehetőségét, hogy szenünk a versenyt az olcsó tengeri szállítását élvező angol szénnel, mely minőségileg a miénknel jobb is, eredményesen felvegye.

Szebb jövő csak akkor fog a zsilvölgyi kőszénbányászatra, mely kiapadhatatlan szénforrásával évszázadok szükségletét fedezni képes felvirradni, ha a már szellőztetett szurduki vasut Petrosényből Tirgu-Jinig, a legközelebbi román vasuti állomásig mintegy 70 kilométer hosszúságban kiépül s mi ezzel a vasúttal tíz kilométernyire már elérnők a román határt s Romániában szenünk új fogyasztási teret hódíthatna. Jelenleg még a zsilvölgyi széntermelés — sajnos — csak a hazai vasutat és ipart vallhatja egyedüli fogyasztójának s ez utóbbi fellendülése, minek ismerve első sorban a

szénfogyasztásban lehető fel, oly lassusággal halad, sőt annyira pang, hogy nem igen van kilátás a széntermelés emelésére, noha a kerületbeli bányák széngazdagsága megmérhetetlen s a kiaknázás elé sem gőrdülnek technikai nehézségek.

A nagyobb széntermelésnek első elemi feltétele, hogy hazai szénfogyasztó iparunk fejlődjék s hogy szenünket gazdaságosan lehessen távolabbi vidékre is szállítani. Ez utóbbi kérdés önkénytelenül az olcsóbb vízi útra s a Maros folyóra irányítja figyelmünket. Nagy közgazdasági érdek tenné kívánatosá a Maros folyó szabályozását legalább oly mérvben, hogy az teherhordásra alkalmassá váljék. De különösen fellendítő hatással járna e szabályozás a hunyadvármegyei szénbányászatra nézve, ha szenünket vizen Budapestre, Szolnokra, az alduna vidékre stb. szállíthatnók. Hunyadvármegye fában is elég gazdag s bizonynyal nem okozna nehézséget meghonosítani nálunk is a hollandusok ama szállítási módszerét, hogy a favállalkozó által rendelkez-

PETROSÉNY és VIDÉKE TÁRCZÁJA.

Petőfi.

Az egész nemzet emlékünnepe ül ma. Ötven esztendeje lesz július 31-én, hogy a magyar szabadság hős seregét, diadalról-diadalra követet zászlóját s lángelkűt költőjét a zsarnokság szolgahadai letiporták a segesvári mezőn.

Szabadságunk visszatért. Zászlónk magasan leng a honvédsírokon, csak Petőfit nem találjuk sehol.

„Mint üstökös; jött és távozik.”

Hetvenhat év előtt az alföldi szép, nagy rónaságon született s míg maga Kun-Félegyházát vallja szülővárosának, a kegyelet Kis-Kőrösön jelölte meg emléktáblával azon, szentény lakot, melyben a nemzet legnagyobb népköltője világot látott. Ötven év előtt július hó 31-én látták utoljára a segesvári csatatéren s ott eltűnt és azóta nem találjuk sehol, — sehol.

Árva lett a nép; elvesztette dalmokát a ki által érzett, szólott és zengett.

Ott hallgatott el félszázad előtt lantján a hur s kardját rozsdá marja, — nem tudni hol.

„Oh! halva bizonynyal a költő!”

Annyira szerette a hazát és nemzetet, hogy vágya és ihlete azt sejtette vele, hogy őt megölni nem lehet s hogy a magyar győzni fog.

Bizony mondom, hogy győz most a magyar . . .

Bizony mondom, hogy győz most a magyar,

Habár ég s föld ellenkezőt akar!

Azért nem győzött eddig is e hon,

Mert soha sem volt egy akaraton;

Most egy a lélek, egy a szív, a kar . . .

Mikor győznél, ha most sem, oh magyar?

Egy ember a haza, s ez halni kész,

S ezért, oh népem, ép ezért megélsz.

S dicső lesz élted, boldog és szabad.

A milyen senkié a nap alatt!

S én bátran állom a csaták tűzét,

Tudom hogy a golyó nekem nem vét,

Tudom hogy a sors őriz engemet,

Hogy engemet megölni nem lehet,

Mert én leszek, nekem kel lenni, ki

Ha elleninket mind a föld fedi,

Megéneklek majd diadalmadat,

Szabadság, és a szent halottakat,

A kiknek vére volt keresztvíz

A halálhőrgése bölcsőened;
Meg kell, hogy érjem azt a szép napot,
Midőn áldásodat reánk adod,
S mi annyi átokteljes év után
Sirunk, mosolygunk az öröm mián,
Midőn, mint eltört láncunk ad, a nesz
Egy szabad nemzet imádsága lesz!
Meg kell, hogy érjem azt a nagy napot,
A melyért lantom s kardom fáradozt!

Fájdalom; a költő jóslata nem teljesült. Ő eltűnt, nyomtalanul: „Oh! halva bizonynyal a költő.”

Ma, július 30-án emlékünnepe ül a nemzet s hőseink, Petőfiink vértanúsága ötven évének határán, nagyságuk előtt ünnepiesen hódol és poraikra zokogva borul a nemzet.

Hogy ki volt, Petőfi mint költő azt tudja minden magyar, tudja az egész művelt világ.

Petőfi aztán, mikor a maga zászlójával talpra állította a magyarokat — felragadta Bem zászlóját.

Petőfi és Bem együtt járták a csatatereket. Petőfi mint őrnagy Bem segédtszije volt.

Közöttük erősebb kötelék fűződött, mint két nagy ember között fűződhet. Az, hogy az egyik tábornok, hadvezér volt e s a másik őrnagy, alárendelt segédtsijt — az külső függést árult el. A belső közösséget az a viszony

zésre bocsátott faanyagból épült primitívebb hajókön szállitassék a szén, s rendeltetési állomáson úgy a szén, mint a szétszedett hajó-anyag értékesíttessék.

A bányamunkáskérdést illetőleg a mérvadó körökre fontos feladatok megoldása vár. A bányászat oly ipar, a melynek téli hónapokban van tömegesebb munkaerőre szüksége s ekkor nagyon jól lehetne értékesíteni ama parlagon fekvő munkaerőt, a mely a nyári hónapokban mezőgazdasággal foglalkozik és ez a mezőgazdasági szociálmizmus halálát jelentené. — A bányamunkás viszonyokról szólva, meg kell említenünk, hogy a legújabb pénzügyministeri rendeletben, mely az ipari munkások megadóztatásának kérdésével foglalkozik, s melynek az a célzata, hogy az ipari munkások egy része az állami adó fizetésének kötelessége alól felmentessék, a bányamunkásokról nincs szó, pedig nagyon kívánatos volna, hogy a rendeletben körülírt kedvezmény a bányamunkásokra is kiterjesztessék. Az érdekeltek még egy más anomália miatt is panaszkodnak: a gyári munkások és a bányamunkások részére a vállalatok részéről házbér nélkül átengedett munkáslakházak házosztályadóját illetőleg. Míg a gyári munkáslakházak osztályadó alá nem esnek, addig a bányavállalatokat ez adó fizetésének kötelezettsége terheli, a mit meg kellene változtatni.

Ez a kérdés a kisipar fejlődését biztosító nagy iparvállalataink érdekével kapcsolatos lévén, jelen cikksorozatunk keretében kiváló fontosságúnak kell tekintenünk.

Követválasztási mozgalom.

Érthető érdeklődés mellett tárgyalták a pártszervezés kérdését az egész járásban. Igen, mert jelölről volt szó, — miként mult számunkban is jeleztük. Személyek mellett pártalakulásról volt szó s folyt a kombináció, mert elvileg ellentét nem volt sem a jelöltek, sem a választók között.

arula el, a melyben Bem és Petőfi egymással éltek.

Petőfi a ki atyját épen 49-ben veszté el, Bemet »második atyjának« mondta s lelkesült ragaszkodásában, nyíltan vallá, hogy Bem nagyobb hadvezér, mint a nagy Napoleon volt s hozzá egyedül a karthagóiak nagy hadvezetője, Hannibal fogható.

Bem nem kevesebb lelkesedéssel csüggött lángeklü költőnkön. Valóban apai szeretettel vette körül őt, a ki a szabadságért, egy imádozott hitvest s egy imádozott eszesemőt — vérből való vért — hagyott el, — hogy sohase lássa őket többé viszont.

A segesvári ütközet — a melytől Bem csodálatos előérzettel vezetve távol akart tartani Petőfit — búcsútanul szakította el e két egymáshoz méltó nagy szellemet.

Petőfi nagy lángtehetsége, a melylyel a költészetben örökké fennmaradó nagy nevet

tók között. Mind a két jelölt vármegyéneknek érdeműs kitünősége és ez tette nehezé a választók elhatározását, valamint a szervezkedést is.

Midőn — f. hó 24-én — a petrosényi és a járás szabadelvűpárt jelöltje, Ponory Sándor megérkezett, az idő rövidsége s az előkészület szervezetlensége dacára alig pár óra alatt 80 választó vett részt a Wagner szállodában tiszteletére rendezett társasvacsorán. Ez az összejövetel is inkább az udvariasság ténye volt, mint az ily alkalommal szokásos korteskedés. Nem volt szükség a kapacitálásra. Az egész járás mérvadó tényezői aként voltak képviselve, hogy más párt szervezésének lehetősége szinte ki volt zárva.

Rövid idő volt a választási előkészületekre s ezt az okozta, hogy Vörösmarty Béla államtitkár fellépése biztosra vétetvén, ellenjelöltek nem is gondolt a választókerület s csak azután indult meg a mozgalom, midőn az államtitkár a számbokréti kerületben vállalta el a jelölést, hol egyhangulag meg is lett választva.

Ezt a történeti hűség okáért felemlítve, a Ponory tiszteletére rendezett társasvacsora lefolyásáról adunk rövid tárgyalagos tudósítást.

Esti fél 8 órakor az itteni szabadelvűpárt szűkebb körű, végrehajtó bizottsága a jelöltért ment, kinek terembe léptekor lelkes éljenzés zúgott fel. Hogy a felköszöntések nem maradtak el, az igen természetes.

Dr. Schulek Jenő, az itteni szabadelvűpárt elnöke emelkedett fel először s magvas szónoklatát a jelölt életével fejeztette, mely a jelen voltak szívében s ajakán, kitörő visszhangra talált.

Ezután a jelölt, Ponory Sándor szólott választóihoz. Csendben, figyelemmel halgatott beszédében kijelenté, hogy eddigi életpályája távol tartotta őt a politikai élet küzdelmeitől s amely objektivitással s odaadással működött az igazságszolgáltatás terén négy évtizeden át, oly hazafiai kötelesség tudással fogja az országban honfűi tisztét teljesíteni az esetben, ha a kerület megítélté bizalma ezen feladat teljesítését bízta rá. Hangsúlyozta továbbá, hogy azon zászló alatt kíván az országgyűlésben a hon javára s fidvére munkálkodni, melyet Széll Kálmán akkor ragadott kezébe, midőn a kiélesedett pártusák parlamentális életünket veszélyeztetni látszottak, midőn aggodó szorongással várta minden igaz hazafi a dúló harcok megszűnését; azon zászló alatt, melyre a szá-

szerzett magának, nem volt egyoldalú. Ő ugyan azt hitte magáról, hogy az ő tehetsége világában nem költői tehetség, de színész. Ez nem egyedül az ő élettörténetében fordul elő.

Három jó barát volt együtt Pápan: Petőfi Sándor, Jókai Mór és Orlai Petrich Soma.

Petőfi nagy színésznek hitte magát, örökre arról ábrándozott, hogy ha majd ő nagy szerepeket fog játszani — és lett belőle költő. Jókai — festőnek hitte magát s arcképeket pingált — és lett belőle regényíró.

Petrich Soma — írt szörnyű novellákat s azt hitte, hogy ő belőle lesz a haza legnagyobb költője és lett belőle festő.

Petőfi azonban a színészkedési vágya mellett szeretőt rajzolgatni, s elég ügyesen is rajzolt.

Petőfi meghalt, a zsarnokság letipra a nemzetet. A nemzet feltámadt, Petőfinak emléke él, s élni fog örökké.

badelvűség van írva. Főkötelességének ismerend az ország érdekei mellett s azzal nem ellenkező irányban a vármegye s különösen ezen választókerület érdekeinek előmozdítását, Sulyt helyez arra, hogy a jogos köz- és magán érdekek a maguk helyén és idején kielégítést nyerjenek. Nem tért ki a petrosényi járás legvitalisabb érdekét érintő fontos kérdések elől sem s ezekre vonatkozólag hangsúlyozta, hogy a petrosényi kir. járásbíróóság felállítása, szervezése, már mint itteni birtokosnak is érdekében áll. Külömben pedig megjegyezte, hogy igazságszolgáltatásnak rendszere s gyorsabb tételének feltételeként a kir. járásbíróóságok számát a törvényhozás kétségtelenül szaporítani fogja s itt Petrosény figyelmen kívül nem eshetik. A maga részéről minden törekvése oda irányaland, hogy Petrosény bíróasági székhely legyen, de ezen törekvéseben a szükséges adatokra és a kerület támogatására is leand utalva. A gymnasium, a kulturális haladásnak eme fontos tényezőjére vonatkozólag az államsegélyt már a közoktatásügyi miniszter ígérete folytán is biztosítottak tartva, oda fog törekedni, hogy ezen középiskolánk addig is míg államosítottak, fennállását biztosító államsegélyben részesíttessék. Majd a közviszonyokat érintve kijelenté, hogy azon országos politikai párt törekvését fogja támogatni, mely az Ausztriával fenálló közjogi kapcsolat fenntartását s a békés kiegyezés létesítését tűzte ki feladatául s az ország anyagi felvirágoztatása s céltudatos haladására törekszik.

Jó hatást keltett beszédét a kerület választói s polgártársainak életelésével végezte.

Utána Zádory Károly éltette a magyar kormány élén álló Széll Kálmán minisiterelnököt, az összműnistrumot s a kormánynak vármegyénk adminisztrációjának élére állított képviselőjét gr. Bellen Miklós főispánt. A felzúgó éljenzés csillapultával:

Seelenfreund Vilmos éltette Mara László alispánt s Buda Károly járási főszolgabíró.

Ezek voltak a hivatalos tisztek, melyek után megeregt a bizalmas természetű szellemes felköszöntések egész sora, melyek közül kiemeljük a következőket:

Dombora László a járás egyes vitális érdekeit ajánlv a jelölt figyelmébe, éltette a párnap mulva mandattummal bíró országgyűlési képviselőnek Ponory Sándort; Buda Károly a nagy iparvállalatok felvirágzásáért írtet poharat; Maderspach Victor kiváló tetszéssel fogadott felköszöntőt mondott a kisipar felvirágzására s éltette a kisiparosokat a munkásokat, kiknek józansága távol tartott minden veszélyes áramlatot s kiknek szívét és eszét nem ejtette meg a tévítanok veszélyes tünete.

Henrich Victor a mai társasvacsorán megjelent vendégeket Ölbeg zalathnai bányakapitányt és a jelenlévő bányafőtiszteket éltette, kik megjelentésükkel emelték az estély fényét.

Ölbeg bányakapitány szellemes pohárköszöntőben az itteni szénbányászatról emlékeztet meg s ennek művelőit különösen az itteni nagy bányavállalat jelenlévő képviselőjét, Henrich Victor éltette.

Janza Vazul a kereskedelmi osztályt; Zádory Károly a petrosényi s zsivölgyi hűlgyeket; a jelölt petrosényi és a járás közönségét; Schulek Jenő a sajtót s annak itteni képviselőjét Zádory Károlyt, Seelenfreund Vilmos a járás jelenlévő két jegyzőjét Domborát és Vassit éltette. Éjfel közeledvén a jelölt megköszöntö a személye iránt nyilvánult rokonszenvet s tá-

voztott ki a vonatához. A jelen voltak nagy része zene szóval kivonult az állomáshoz s lelkesült éljenzéssel bucsuzott el a szeretett jelöltől, azon megnyugtató reményben, hogy pár nap múlva mint mint ország, képviselőt üdvözölheti.

Megjegyezzük, hogy a jelölt itt tartózkodásának rövid ideje alatt látogatásokat nem tehetett s e fölötti sajnálkozásának kifejezést is adott.

F. hó 26-án táviratban tudatta Réthy Lajos híveivel, hogy ezuttal, az időközbe miatt nem lép fel s megköszönte a személye iránti bizalmat. Téves volt tehát a hit, hogy a szabad elvű pártnak két jelöltje lesz.

F. hó 28-án hajnali 3 órakor a bányászzenekar harsogó zenéje lelkesítő ébresztővel figyelmeztette a szavazókat az indulásra. Nem sokára a Wagner- és Berger-féle vendéglők megnépesültek s lengő zászlók alatt vonultak ki zeneszóval a fél 5 órakor indult külön vonat hoz 300 választó Petrosényből s a környékből, hozzájuk csatlakozván a puji járás pár száz választója. Az eddig már tetemes mennyiségre növekedett választók két zenekar kísérete mellett érték Hátszegre, hol külön zenekar e lovasbandérium fogadta őket.

Lapunk helyszínen levő felelős szerkesztője a következőket telefonálja:

A választók csatlakozván a Hátszeg és kerületéhez tartozó választókhoz, reggel 8 órakor impozáns menetben a több ezerre menő választó be vonult Hátszegre a választás színhelyére.

Lelkes „éljen”-ektől viszhangzott a környék, a lobogók lengettek, az emelkedett hangulatból előrelátható volt a kivívott diadal.

Bernád kir. közjegyző mint választási elnök megnyitotta a választási eljárást. Más fél órai várakozás után, mindán más jelölt nem jelentkezett, a szavazás szükségletlen voltá állván elő, a városháza erkélyéről Ponory Sándort egyhangúlag megválasztott hátszegi választókerületi országgyűlési képviselőnek nyilatkoztatta.

A küldöttség azonnal átnyújtotta a mandátumot, ujonnan választott képviselőnk megköszönte a bizalmat s újlag megígérte, hogy a kerület érdekeit a kellő erélytel el fogja mozdítani.

Nagy megnyugvással fogadták a választó polgárok a kihirdetett eredményt s a még mindig nem szűnő éljenzéssel kísérték szeretett képviselőnk a választók számára előkészített helyre, hol dús lakomával felfertett asztal várta az érkezőket.

Lapunk helyszínen levő szerkesztője a jövő számban szándékozik az ünnepély lefolyásáról, az intézett s viszonzott üdvözlő alkalmi beszédekről referálni.

UJDONS ÁGOK.

— **Petőfi emlékünnap Petrosényben.** A nagy költő halálának 50-ik évfordulója alkalmából, gymnasiumi ifjuságunk f. hó 30-án esti 3 órakor a Wagner szálloda nagytérképében kegyetes emlék-ünnepet ül, melynek mult számunkban közölt műsora annyiban változik, hogy,

lesz Petőfi vég perceit ábrázoló allegoraiakép és melodráma harmonium kíséret s nemzeti színű görögtűz világítás mellett. Az ünnepségnek ezen része is igen szép és hatásos leend. Felhívjuk reá hazafias és művelt közönségünk figyelmét.

— **A mükedvelői előadás** iránt, mely az emlékünneptől külön választva ma, vasárnap esti 9 órakor lesz a Wagner szálloda nagytérképében, igen élénk érdeklődés mutatkozik s előreláthatólag az erkölcsi siker mellett a gymnasium javára is szép összeg fog befolylni. A programot mult számunkban közöltük.

— **Tánciskola.** A Wagner szálloda nagytérképében esténként élénkség uralkodik. Nuszban A. növendékei tanulnak táncolni s rövid idő alatt igen szép haladást tettek, daczára annak, hogy újabb és újabb tanulók jelentkeznek, kikkel mindig előről kezd a fáradhatlan s ügyes táncmester a tanítást, A növendékek vizsgálja jövő hó 13-án lesz.

— **A jövő évi követválasztók.** Törvényszerint minden évben kiigazítandó a következő évben szavazati joggal bíró követválasztók névjegyzéke. Az idén befejeztetett s f. hó 25-ig, közszemlére kitéve volt a lajstrom, melybe 144 petrosényi választó van végérvényesen felvéve, három pedig felszólamlás útján kérte magát a törvényes határidőn belül felvétetni, kiknek jogosultsága fölött a vármegye központi választmánya fog határozni. E szerint 60 választóval kevesebb lesz a jövő évben, mint a mennyi a folyó évre felvétetett.

— **A hippodrom elment.** Pár hét óta Orosz légtornázó társulata volt Petrosénynek egyedüli látványossága, de a folytonos esőzés miatt csak kevés előadást tarthatott s felszedte sátorfáját. Azóta ninesen eső.

— **Romániai szomszédaink sérelme.** Elfogultságunknak minden alkalommal igyekszünk bizonyítékát adni, Román szomszédainkkal szemben sem vezérel bennünket részrehajlás soha, bár leplezetlenül kifejezést adunk többször észlelt sérelmeinknek, melyekért nem ritkán magunkat okolhatjuk. Legutóbb több romániai tekintélyes birtokos kereste fel szerkesztőségünket s panaszként előadták sérelmüket a követ közökbén. Romániába igen sok fájószágot, különösen tenyész marhát visznek ki tőlünk s ez által előmozdítják a mi érdekünket, azonban sérelmes rájuk nézve, hogy az állatokat kihajtás előtt Vulkánba kell hajtaniok megvizsgálás végett, vagy onnan el kell hozatniok az állami állatorvost, a mi egyrészt költséges, másrészt sok kellemetlenség s idővesztéssel jár: számtalan esetben pedig éppen ezért nem vásárolják meg nálunk a jószágokat. Az volna ohajtásuk, hogy az állami állatorvos helyettesítékét át Szurdukba a fővármegyei közlekedési úton. Készséggel nemzeti gazdasági érdekét érint ezen fontos kérdés, mert míg egyrészt ninesen értelme annak, hogy van a kilépőállomás Vulkánban, hol egyáltalán ninesen nemzetközi forgalom, másrészt káros, hogy ninesen állami állatorvos a szurduki határnál, hol oly élénk a forgalom. Az illető érdekelték kijelentették, hogy a maga helyén és útján lépéseket tesznek alapos sérelmük orvoslása iránt s meg vagyunk győződve, hogy a magyarkormány kérelmüket figyelembe veendi, mely a magyar állam s különösen jószág tenyésztésünk fontos érdeke is. Ezen ügyet már mi is felszólalás tárgyává tettük.

— **Romántisztek nálunk.** Szívesen vesszük, ha Romániából hozzánk ellátogatnak, Mi a ven-

dégek iránt tartozó figyelemben részesítjük őket. Vendéglőinkben a cigány is román nótákkal szórakoztatja őket s mi anyanyelvükön beszélünk velük s. t. b. Azt azonban nem értjük, hogy míg a tőlünk Romániába átránduló katonai tisztektől a vámsorompónál elveszik a kardot, addig a romántisztek kedvteliséssel csörtetik végig Petrosény utcáin kardjukat. Nem tartjuk ugyan ezt valami félelmes dolognak, de azt még sem érthetjük, hogy ha a mi tisztjeinknek nem szabad ott, miért szabad azoknak itt kardonan megjelenni?

— **A sodrony nélküli telefon.** Hihetetlennek látszó találmányokkal lepi meg a világot egyegy kutató elme. A sodrony nélküli táviratozást fizikai képtelenségnek tartották s a kísérletek az ellenkezőt bizonyítják s praktikus alkalmazhatósága ma már minden kétséget kizár: Ujabban a sodrony nélküli telefontal lepi meg a világot egy Hayes nevű amerikai felfedező. A new-Yorkban megejtett kísérletek meglepően sikerültek. A hangvezető sodronyt a fénysugár helyettesíti.

— **Ki szeret jó regényeket olvasni?** Lapjaink közt talán egy sincs, amely oly súlyt fektetne regényei megválogatására, mint a „Budapest” képes pol. napilap. Folyvást két regényt közöl egyszerre, amelyek közül az egyik számzóvé könyvalakban jelenik meg; ugy, hogy a ki a közléseket félrehevén beköttei, csakhamar egy egész kis könyvtárt gyűjthet megának, Di-csértremelőt, hogy a „Budapest” regényi nemcsak magas irodalmi színvonalon állanak, hanem egyuttal rendkívül érdekesítőek is. Aki tehát szereti a jó és érdekes regényeket: bátran ajánlhatjuk neki a „Budapest”-et, amely lap tuvaldevőleg hirie tekintetében is egyik legjobb újságunk. Előfizetési ára: egy évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt egy hóra 1 frt. Az előfizetések Budapest, IV. Sarkantus-utca 3 sz. a küldendő.

— **A Magyarország Törvények és Rendeletek-Tárának** betűsoros tárgymutatója, melyet Vassi János annyi gonddal szakértelemmel s oly praktikusán szerkesztett; nélkülözhetlen mindazoknak, kik különösen az állami, törvényhatósági s községi közigazgatás s általában a közélet terén a törvények és rendeletek felkeresése utalvák. Kiváló előnye e műnek, hogy az egy természetű ügyre vonatkozó jogszabályok csoportosítva vannak feltüntetve s a későbbi törvények és rendeletek mutatójával kiegészíthető. Ezen nézagnál, mű, kiadásomban legközelebb megjelent és 1 frt. vételáron kapható Figuli Antal kiadónál Petrosényben.

Szerkesztői üzenet.

Egy követválasztónak. Helyben. Panaszként említi ön fel, hogy az országgyűlési képviselőválasztás a zsidó ünnepre, szombatra tüzetett ki, amidőn a Mózes vallását követő itteni zsidóság nagyrésze utra nem indul, járműre nem ül s így meg van fosztva alkotmányos jogának gyakorlásától.

Minden megbízás nélkül is kijelenthetjük, hogy vármegyénk központi választmányának eszeágában sem volt az, hogy a választási nap kitűzésével megakadályozza a hazafias zsidók megjelenését a szavazó urnánál. Ez véletlenül történt s ha figyelmét a zsidó ünnep ki nem kerülő hisszük, hogy más napra tüzetett volna ki a választás.

MARMATIA

Magyarország és Ausztria területére

— kizárólagosan szabadalmazott —

hazigomba-irtó és

fa-conserváló szer.

Evek hosszú során át kipróbált kitűnő szer mindennemű épületgomba-gyökerezés és biztos kiirtására s fa-anyagoknak, különösen padlók és házfede-

leknek korbadas elleni conserválására. Ugy biztos hatás, mint olosóság tekintetében felülmúlja az összes eddig hirdetett hasonló szereket. A gomba által megmártott fa-épületszek a „Marmatiával” való bevonás után ismét használhatók s örökre gombamentesek maradnak. — Uj épületeknél alkalmazva a „Marmatia” mindennemű gomba fejlődését megakadályozza.

Egy kilogram „Marmatia” 8–10 m² terület bevonására elegendő. — Ára kilogrammonként 50 kr. — Egy 4 kgrmmot tartalmazó postaláda csomagolás- és használati utasítással 2 frt. — 50 kgrmmot felüli mennyiségben zsákokba csomagolva métermázsanként 40 frt. (4 kilogrammnál kevesebb nem küldetnek.)

Egész épületek gombamentesítését megegyezés szerint 10 évi jótállással eszközözzük.

A „MARMATIA” utánvétel, vagy a pénz előleges beküldése mellett egyedül kapható és megrendelhető:

Káray János és Társainál Maramaros-Szigeten.

— Prospektus és részletes leírás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. —

— Számos elismerő és köszönő levél. —

4–10 — Viszontelárusítók kerestetnek! —

Vadászatkedvelők figyelmébe.

A petrillai vadászterületet kibérelvén, felkérem azon t. urakat, kik ott vadászni ohajtának, hogy e tekintetben velem lehetőleg még e hó folyamán értekezni sziveskedjenek. A tagsági díj igen mérsékelt.

Minden tekintetben készséggel adok felvilágosítást ez ügyre vonatkozólag.

Petrosény, 1899. július hó.

Tutte József.

Baleset elleni biztosítás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tiszteletteljesen tudatni, hogy a „Nemzeti” baleset biztosító részvény társaság

főügynökségét

Petrosény és vidékére átvettem s szívesen szolgálok felvilágosítással ugy a baleset-, mint élet- kiházasítási- és népbiztosítási ágazatokban.

Petrosény, 1899. július 18.

Tisztelettel:

Héjas József.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona értékben

és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100.000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja Budapestén: a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V. Dörötyta-ut, 8., vagy Szegeden: a Szegedi Keresked. és Iparbank.

Ezen pénztárszervezetek nyerő kívánságára készek az

50.000 koronaértékű főnyereményt

egy hasonlóértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becsereélni.

Húsz Szegeden, a kiállítás utolsó napján, 1899. szeptember 10-én este 6 órákor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytözsde-ken és egyéb elárúsító helyeken.

Viszontelárusítók forduljanak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,

Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

3—4

A borszéki borviz a savanyuvizek királya.

Borszék

Gyógyfürdő, Erdélyben, Csikmegyében fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-szept. 15-ig.

Utazás Szász-Régenig vasuton, onnan az igazgatóság által szubventionált gyorskocsikon.

E gyorskocsira előjegyzést tehetni Miklós Görög vállalkozóknál, Sz.-Régen, Déli útirány Brassó, Csik-Szereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz

a savanyuvizek királya.

Megrendelhető az igazgatóságnál Borszék.

Kapható mindenütt.

Petrosény és vidékén: SCHÄFFER MIHÁLY urnál.

Fürdőre, borviz-üzletre nézve minden felvilágosítással, prospectussal, árjegyzékkel szolgál a fürdő üzlet-igazgatóság Borszék.

Posta és távirda helyben. 8—8

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

Millenniumi nagy éremmel kitüntetve!

A világ minden tartatán első kitüntetést nyert!

Nomatott Figuli Antal gyorsajtóján.